

Ildvogner og potetskrelling

Denne artikkelen sto på trykk i «L'Osservatore Romano» 9. januar 2021, og omtaler den hellige Josemarías budskap om å helliggjøre dagliglivet sett i sammenheng med den Oscarpris belønnede filmen «Chariots of Fire».

17.03.2021

40-årsmarkeringen av filmen *Chariots of Fire* (Ildvognene) regissert av Hugh Hudson, som uventet vant fire Oscarpriser,

deriblant prisen for beste film, er en god anledning til å reflektere på ny over dens positive trekk, kanskje sammen med hele familien.

Den sanne historien er velkjent, og overbeviste den store produsenten David Puttnam (*The Mission*, *The Killing Fields*, *Memphis Belle*) straks han hadde lest den. En gruppe engelske atleter ledet av engelskmannen Harold Abrahams (av jødisk opprinnelse) og skotten Eric Liddell møttes tidlig på 1920-tallet og lyktes etter hvert under olympiaden i Paris i 1924. For å oppnå dette måtte de overvinne både indre og ytre hindringer i livet som unge studenter. Først av alt den skjulte rasismen som var vanlig på den tiden, som var en utfordring for Abrahams med sitt stillferdige temperament (en konfrontasjon beskrevet uten å henfalle til den «politisk korrekte» fortelling som er så vanlig i dag). Deretter det sterke

ønsket fra Liddells foreldre som var misjonærer, om at han måtte følge sin plan om å bli misjonær i Kina uten å «kaste bort» tid på idrett.

En av filmens hjørnesteiner er hvor viktig troen er. Med en omskriving av Paulus sier Liddell at «troen kan sammenliknes med å delta i et løp. Det er hardt. Det krever viljekonsentrasjon og sjelsstyrke,» spesielt når man vil leve troen på en naturlig måte i dagliglivet. Stilt overfor det vanskelige valget enten å trene mot de olympiske leker eller oppgi alt for misjonsmarken, sier Liddell til sin søster: «Jenny, jeg tror at Gud skapte meg med et oppdrag. Men han skapte meg også rask, og når jeg løper, føler jeg hans glede.» Disse ordene kom like etter at hans misjonærfar hadde bemerket: «Du kan ære Gud ved å skrelle en potet hvis du skreller den på en perfekt måte.»

Det kan være en overraskelse å oppdage at grunnleggeren av Opus Dei, den hellige Josemaría Escrivá de Balaguer (som var født 9. januar) forklarte hva det å helliggjøre dagliglivet betyr med lignende ord: «Du skriver til meg fra kjøkkenet, ved komfyren. Det er tidlig ettermiddag. Det er kaldt. Ved siden av deg er din yngre søster – den siste som oppdaget den guddommelige galskap det er å leve det kristne liv i hele dets fylde – i ferd med å skrelle poteter. I det ytre – synes du – er hennes arbeid det samme som før. Men likevel, hvilken forskjell det er! Det stemmer, før skrelte hun ‘bare’ poteter, nå helliggjør hun seg selv ved å skrelle poteter.»

Det er overraskende at det nøyaktig samme bildet av å skrelle poteter er brukt både her og i filmen. Men kanskje det ikke er så overraskende, hvis man tar i betraktning at den enkle poteten som en grunnleggende

næringskilde og det enkle ved å strebe etter å «helliggjøre dagliglivet, arbeidet man gjør hver dag.»

Jeg vil ikke røpe mer av filmens innhold, slik at de som ikke har sett den kan oppdage det selv. Men karakterenes utvikling er vakkert beskrevet, og den berømte originalmusikken komponert av Vangelis, knytter alle delene uoppløselig sammen.

Chariots of Fire har vist seg å være en rik kilde til sitater både for mange lærere i deres undervisning om menneskelige verdier og for mange sportstrenere. Da filmen ble vist første gang, og lysene ble slått på i kinosalen, innså nesten alle hvor rørt de hadde blitt av det Tolkien ville kalt «eukatastrofen» på slutten av filmen. Og det samme kan skje med oss alle, når vi står overfor et fascinerende kunstverk, en gammel venn som aldri skuffer.

Giovanni de Marchi

Den opprinnelige versjonen sto på trykk 9. januar 2021 i *L'Osservatore Romano*. Den digitale utgaven finnes her.

Giovanni De Marchi

L' Osservatore Romano

pdf | dokument generert automatisk fra
[https://opusdei.org/nb-no/article/
ildvogner-og-potetskrelling/](https://opusdei.org/nb-no/article/ildvogner-og-potetskrelling/)
(18.03.2026)